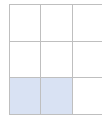

Datum: 17. maj 2016
Medij: Politika
Klijent: NKD
Naslov: Може ли DJB „zakletvom“ da sačuva mandate

Теме: „Stvar izbora“
Link: Str. 5
Autor: M. Čekerevac

Може ли DJB „zakletvom“ da sačuva mandate

Иако су по закону власници мандата, посланици и одборници покрета „Доста је било“ писмено се обавезали да њима неће трговати

Одборници и посланици покрета „Доста је било – Саша Радуловић“ (ДJB) у Војводини, а то ће учинити и остали, писмено и јавно су се обавезали да ће поштовати принципе покрета и да неће трговати мандатима. Изјава, осим моралне санкције, нема, нити, по закону, може имати, за последицу одузимање посланичког мандата.

Хоће ли овај „папир части“ обезбедити етичко понашање, тешко је предвидети, будући да су наши посланици умели и у цркви да се зајакну, па да заклетву забораве чим се укаже прилика за личну корист.

Душан Павловић за „Политику“ објашњава зашто је DJB прибегло овом писменом обавезивању и каква је његова сврха, јер странка не правно не може ништа онемо ко одлучи да „препрода“: „Ова свечана изјава се уопште не бави мандатима, посланици су потпуно слободни да располажу њима. Овде је реч о томе да су се они обавезали да ће спроводити озбиљну политику за коју смо добили гласове бирача, а уколико неко те принципе прекрши, покрет има јасан основ да га искључи из својих редова. Ми не желимо никога напамет да искључујемо. Основ је потребан, јер је код нас чест случај

Фото: Tanjujir / Јерослав Пан

Потписивање изјава посланика покрета „Доста је било Саше Радуловића“

да се неко обавезе на нешто, а онда се понаша другачије. Не желимо да сарађујемо са људима који крше принципе и то је цела поента ове изјаве.”

У DJB-у објашњавају да је покрет очу избора као циљ истакао промену политичке културе: „Део тога представља и потписивање свечане изјаве свих наших одборника и посланика у смислу морални чин којим се подстиче значај дате речи и у политику Србије враћа осећај моралне одговорности. У покрету подсећају на „партократску и неуставну праксу странака које су од својих посланика тражили бланко оставке“ и на „оне који су их заклинали у цркви“, истичући да они, за разлику од тих странака, промовишу „ново политичко понашање моралних и слободних појединаца, који се свечано обавезују својом речи на поштова-

ње политичких принципа за које се покрет залаже“. Како наводе у DJB-у, „међу најважнијим принципима на које се посланици обавезују јесу борба против партократије и партијског запошљавања, за потпуну транспарентност обављања јавног посла и одбијање да се тргује мандатима“.

Принципи на чије поштовање су се писмено, јавно и свечано обавезали одборници и посланици DJB-а хвале су вредни, али ништа мање вредни нису били ни принципи, наравно јавно прокламовани у изборним кампањама, неких других странака у ранијем периоду, при чему није било ниједног скупштинског сазива без трговине мандатима.

Странке су трговину покушавале да спрече на разне начине, од бланко оставки, које је имала већина, преко уговора, које је имао Г-17 плус, до за-

клетви у цркви, којој су прибегли радикали. Ништа што је смишљено није могло да спречи „посланичко тргованье“. Радикали су се досетили цркве, јер њима ни бланко оставке нису могле да помогну.

Посланици СРС-а били су увек мета „купаца“, а власт је, у зависности од очаја због којег мора да „пазари“ туђег посланика да би нашла или одржала већину, умела да буде врло креативна у тумачењу законских одредаба које регулишу власништво над мандатима. Иако је закон, пре него што је та одредба коју годину раније промењена, био недвосмислен да мандат припада странци са чије листе је посланик изабран, власт је закон тумачила онако како јој одговара.

У земљи у којој се до посла тешко долази и тешко живи већ пар деценија, мало је оних који могу да одоле примамљивим понудама. Мада је било прича, никада нико није могао да докаже да је неко добио новац да би „продао“ свој мандат. То што „купцу“ недостаје који посланик да обезбеди власт или да још мало продужи владавину никада, наравно није имало везе са пребезима. Било је и оних који су „трговинском“ обезбеђивали парламентарни статус, иако странку нису ни имали када су одржавани избори. Тако је, на пример, у распуштеном сазиву СНП Ненада Поповића постао парламентарна странка, захваљујући једном посланику ДС-а који се учлонио у СНП. И ПСС Богољуба Карића је својевремено на исти начин обезбедио парламентарни статус, захваљујући једном посланику СРС-а.

М. Чекеревац